

Um framkvæmd umhverfisúttektar

Halldór Ármannsson

Greinargerð HÁ-93-01

UM FRAMKVÆMD UMHVERFISÚTTEKTAR

1) Heimildakönnun: Heimildakönnun er að mestu lokið, en að sjálfsögðu verður bætt við skrámar ef upplýsingar rekur á fjörur.

2) Úttektarskýrslur: Fyrir hvert svæði verði gerð úttektarskýrsla, sem byggð verði á þeim heimildum, sem aflað hefur verið, viðræðum við starfsmenn orkufyrirtækjanna og aðra, sem unnið hafa á svæðunum. Hugmyndin er að unnið verði í samræmi við spurningalistann í framvinduskýrslunni og kaflaheiti verði því sem næst samhljóða fyrirsögnum í þeim lista. Hér á eftir fer yfirlit um helstu umfjöllunarefni hvers kafla:

Jarðrask: Sagt verði frá niðurstöðum almennrar úttektar á lífríki svæðisins, hvort rask vegna virkjunar geti haft áhrif þar á og skýrt frá niðurstöðum eftirlits hafi virkjun starfað einhvern tíma. Hugsanlega yrði birt einfalt gróðurfarskort frá því fyrir upphaf virkjunar og annað eftir nokkurra ára starfsemi. Tafla verði birt um ónýttar borholur og umsögn um búnað og frágang hverrar og einnar (þar með taldar holur, sem farið hafa úr böndum og aðgerðir vegna þeirra). Þá verði birt kort og/eða tafla um efnistökunámur og skýrt frá ástandi þeirra (þ.e. í notkun, opnar en ekki í notkun, lokaðar, hvernig gengið er frá o.s.frv.). Loks verði stutt umsögn um almenna umgengni á svæðinu. Tillögur verða gerðar um úrbætur ef þurfa þykir.

Massabreytingar: Birt verði kort af yfirborðsjarðhita og virkum brotalínum fyrir virkjun og eftir nokkurra ára starfsemi. Þá verði stutt yfirlit um orkuvinnslu og um þrýstingsbreytingar í jarðhitakerfinu. Þá verði stuttlega raktar helstu vinnsluspár, sem gerðar hafa verið fyrir svæðin og fjallað um hvernig þær hafa staðist. Í því felast líkur á röskun svo sem blöndun milli vatnskerfa og hugsanlegri gufupúðamyndun. Þá verði birt stutt yfirlit um niðurstöður land- og þyngdarmælinga og loks verði stutt lýsing á búnaði til að fylgjast með hugsanlegum jarðhræringum (skjálftamælum, hallamælum, sprungumælum o.þ.h eftir því, sem við á). Tillögur verða gerðar um úrbætur ef þurfa þykir.

Hávaði: Birt verður tafla um þær niðurstöður hávaðamælinga, sem gerðar hafa verið við borholur, í skiljuhúsi og við það og í stöð og við hana. E.t.v. yrði stutt úttekt á hljóðdeyfum á holum og við stöð. Tillögur verða gerðar um úrbætur ef þurfa þykir.

Varmabreytingar: Birt verði kort, sem sýni afdrif affallsvatns. Sagt verði frá lífríki í viðtökuvatni, þar sem við á og hugsanlegum afleiðingum hitabreytinga á það. Birtar verði niðurstöður hitamælinga á blöndunarstöðum fyrir og eftir upphaf virkjunar og, ef ástæða þykir til, niðurstöður úttekta á lífríki eftir að virkjun fór í gang. Birtar verði niðurstöður mælinga á gufustreymi til andrúmslofts (sem liður í athugun á aflnýtingu virkjunar). Fengin verði umsögn Veðurstofu um hugsanleg áhrif á veður ef ástæða þykir til. Tillögur verða gerðar um úrbætur ef þurfa þykir.

Gasútblástur: Birt verði tafla um gasútstreymi og niðurstöður efnagreininga á gasi. Metið verði streymi ákveðinna gastegunda til andrúmslofts. Þá verði birtar niðurstöður mælinga á styrk einstakra gastegunda í andrúmslofti á virkjunarsvæðinu og í nágrenni þess og reynt að gera sér grein fyrir útbreiðslu þeirra og hugsanlegum skaða. Á sama hátt verði reynt að gera grein fyrir útbreiðslu vatnsúða og skaða af hans völdum. Þar sem ástæða er til verði sagt frá ráðstöfunum, sem þegar hafa verið gerðar eða eru fyrirhugaðar, til þess að draga úr útblæstri. Tillögur verða gerðar um úrbætur ef þurfa þykir.

Efni í affallsvatni: Birtar verði töflur um efnastyrk í vatni einstakra hola, í vatni frá skiljustöð og í helsta viðtökuvatni við upphaf virkjunar, ef slíkar upplýsingar eru til. Þá fylgi niðurstöður eftirlits á breytingum á viðtökuvatni og umsögn um hvort þær geti haft áhrif á lífríki vatnsins og hugsanlega á neyslu- og nytjavatn í nágrenni. Tillögur verða gerðar um úrbætur ef þurfa þykir.

Verndun: Birtur verði úrdráttur úr lögum og reglugerðum um verndun svæðisins. Sýndar verði á korti helstu náttúru- og/eða söguminjar, sem ástæða þykir til að vernda. Einnig verði skýrt frá ráðstöfunum til verndunar (t.d. lokun einstakra hluta svæðis fyrir almenningi, girðingar, ráðning landvarða o.s.frv.).

Almannatengsl: Skýrt verður frá aðgerðum til kynningar svæðanna fyrir almenningi, svo og þeim samskiptum, sem orðið hafa, hvort sem um er að ræða kvartanir eða annað. Sumt af þessu efni er nátengt verndun og gæti umfjöllun skarast. Tillögur verða gerðar um úrbætur ef þurfa þykir.

Umhverfiseftirlit: Stuttlega verði sagt frá vinnslueftirliti og hvernig það geti nýst við eftirlit með umhverfisþáttum. Sagt verði frá sérstöku eftirliti með umhverfisþáttum og að hve miklu leyti óháðir aðilar fylgjast með umhverfismálum svæðisins. Tillögur verða gerðar um úrbætur ef þurfa þykir.

Í lok skýrslunnar verða samandregnar niðurstöður, almenn umsögn um ástand svæðisins og tillögur um brýnar úrbætur ef ástæða þykir til.